

Ve věku 68 let letos podlehl rakovině nesporně zajímavý autor a jezdec, který na koni začal jako gardian v Camarque. Zamiloval si tamní malé bílé koně a právě je chápal jako prototypy koní raného novověku a renesančních jezdeckých akademií. Solinski představil gardianské sedlo a podle svého sídla nazval svůj model Malibaud. Ve

paktní koně typu camarque apod. Pro mladé koně vyžaduje od jezdců nezaměnitelné a jednoznačné pomůcky v absolutně přátelském duchu a s nekončnou trpělivostí. Ruka jen volně a lehce vymezuje rámec, v němž se kůň absolutně svobodně (nikdy zadržován) svěřuje balančnímu vedení jezdcova sedu.

dín, ale každopádně to byl někdo, kdo koni jaksi samozřejmě dominoval a na něhož bylo věcně a odborně spolehnutí. Mezi oběma světovými válkami stál potom jediný zbylý kůň onoho pánského jezdců mezi ostatními sportovními koňmi v nějaké placené stáji. Staral se o něj a pohyboval jej stále ještě odborný, ale teď beznadějně přetížený perso-

Sadko G. Solinski

francouzském Malibaud až do své smrti provozoval jezdeckou školu a kolébkou jezdeckého umění pro něho byla starověká Afrika, kmeny Targi (jedn. č. Tuareg) a jejich berberští koně. S tím ledaskde narazil a byl často vnímán jako kontroverzní osobnost.

Jeho životním zájmem byly kulturní dějiny jezdeckví a byl v tom oboru výjimečně vzdělaný. Nikdy jsme se nesešli, ale psali jsme si od roku 1983, kdy vyšla jeho první a nejzávažnější kniha *Jezdci, jezdeckví, jízda – základy koni odpovídajícího jezdeckví*. Na obálce knihy, vydané německy v nakladatelství OLMS, je vyobrazena mozaika sedů: Griso, Newcastle, Guérinière, Borries v. Oyenhausen, Alois Podhajsky, v. Oppeln-Bronikowski, Michel Henriquet a autor sám. To srovnání mnohé lidi na jezdecké scéně dráždilo.

Jezdecké umění Solinski nahlíží ze dvou úhlů – jako problém jezdců a jako problém koně. Všimá si, že všechno užité jezdeckví v našich končinách se vždycky dělo v plném sedu, protože cílem byly uvolněné pohodlí a jistota pro jezdců i koně. Speciální odlehčené sedy přinesl teprve sport, který se toho všeho vzdává pro rychlost či výšku skoku. Ani moderní drezurní sed pro Solinského nemá kvality akademického sedu, protože se neřídí podle koně, ale podle sportovního účelu.

V jezdeckém umění vidí Solinski pro koně civilizační náhradu za vzruchy v zápase o přežití, kterým byli vystaveni v divočině.

Ofenzivní piafa je jako vyjít s vlkem, a Solinským přiježdění hřebci si po vypuštění do stáda v deltě Rhóny v několika hodinách vydobyli vůdčí postavení.

Podobně jako Volker a Heinrich Schusdziarrové nesouhlasí Solinski s Müselerovou teorií o „přitažení kříže“ při pobídce sedem, ale v souhlase s oběma anatomy tvrdí, že jde o „klopení pánve“. Tohle je dost zásadní rozdíl v pojetí a Solinski říká, že koně nesmíme nikdy váhovou pomůckou přepadnout.

Vází si Oliveiry a často se na něho odvolává, ale soudí, že lehký klus víc škodí než prospívá – má na zřeteli kom-

Pro své představy o jezdeckém uměnírazil zavádějící termín „jezdeckví volného času“, což je třeba u nás výraz pro nenáročnou cestování v sedle. Ale Solinski tam vidí „desinteresované jezdeckví“, tedy bez honby za veřejným úspěchem. Jezdeckví pro věc samu, které svého provozovatele plně pohlcuje a dávno mu přerostlo přes hlavu. Patří k němu skromnost a vědomí, že vůči svým koním zůstáváme věčnými učedníky. Jezdec se učí, aby dosáhl souznění se svým koněm, a nepotřebuje k tomu potvrzení skrze floty, skrze potlesk.

Láska ke koni, pochopení, jezdecký takt, hora vědění a technických dovedností a hipologický náhled – to je jezdeckví.

Holeň se učí vyvolávat přebytek energie, který se projeví jako kmih. Při přechodech dovnitř plec – renvers – kontra dovnitř plec – travers a zase dovnitř plec kůň objevuje „malou pasáž“ (doux passage) a její kroky vkládá mezi přechody pozvolna sám. Jezdci tu nesmí jít o pasáž či piafu jako takové, vždycky jen o zdokonalení rovnováhy koně.

Solinski požaduje, „aby se jezdec a kůň uvolnili navzájem“. Láska ke koním, pochopení, jezdecký takt, hora vědění a technických dovedností a hipologický náhled – to je jezdeckví.“

Kauzální řetěz „Holeň – ohýbání a podsazení – zatížení sedem – přisednutí žádě s dalším podsazením – perfektní nesení se na krátké základně za plného využití síly žádě a s dokonalou prostupností“ vytváří metodu, v níž má otěž nanejvýš hravě omezující roli a nic víc.

Ten, komu se jezdeckví stalo vášní, bude jezdit s úmyslem podpořit zdraví a dlouhověkost koně, dát mu možnost sebeuplatnění a radost ze života. Kdo nežije pro radost jiných živých tvorů, žije zbytečně. Od jezdců Solinski vyžaduje rytířskost v přístupu ke koni, zběhlost ve znalosti jiných umění a co možná univerzální humanistické vzdělání. Příkladem mu jsou tradice renesančních jezdeckých akcí.

Ještě na počátku 20. století měl každý tzv. pánský jezdec ke svým koním ošetřovatele, který se tomu učil od dětství. Koně jezdil sám nebo je jezdil ten čele-

nál - v jeho péči ztrácí individuální prvky. Po II. světové válce už chybí i odborný personál starého typu a čím dál víc koní se ve svých boxech životem proklká či protkalcuje, aniž by poznali celoživotní spolehlivý vztah.

Solinski uvažuje i o souvislostech chovu a jezdeckví: „Jak, ptám se, může chovatel definovat svůj chovný cíl, když o jezdeckví nemá ani poněti? Jak může svůj koňský dorost správně a důsledně vychovat v jezdecké koně, když sám nechápe, o co v jezdeckví vlastně jde!“

Koně potřebují mít jasno v sociálním

pořadí ve stádě i ve vztahu k jezdcům. Klisničky „dědí“ sociální postavení svých matek ve stádě, proto je v zemích, kde jezdeckví počítá se sebráním koně, vůbec nejedí. Možná role každého mladého hřebce převzít jednou obranu stáda ho instinktivně nutí využít každou příležitost pro zvýšení svého sociálního statusu, tím je pro jezdců zajímavý.

Od odstavu potřebuje hříbě, aby se s ním někdo zabýval a otevřel tak „brány učenlivosti“ pro příštích cca šest let. Vezmeme-li mladého koně do jezdecké přípravy v jeho čtvrtém roce, využijeme tak jeho dispozice nejlepším možným způsobem a jeho učenlivost můžeme téměř neomezeně prodloužit.

Solinski píše, že pro koně až k nemožnosti „udomestikované“ můžeme sestavy udělat tím, že je přivedeme do sestavy, v níž se sami gymnastikují. Tedy nikoli, že je jezdec gymnastikuje nějakým násilím. Drezuristům Solinski adresoval dotaz: „Octli-li byste se v aréně před býkem, dáte přednost koni sportovního typu s jeho „prodlouženým klusem“ nebo raději svěříte život kompaktnímu zvířeti, pro které je sebrání druhou přirozeností? Drezura nebo jezdecké umění?“

Solinski se za novátora nepovažoval. Jeho největší význam vidím v tom, že důkladně prostudoval zde málo známé starší i nové francouzsky píšící autory a v antologicky pojatých knihách je hodně cituje. Autory, jejichž názory bychom jinak nepoznali.

MVDr. Norbert Záliš